

ODRAŻAĆ SIĘ (12) *vb impf*

się (7), sie (5).

o *prawdopodobnie jasne (tak w od-); pierwsze a pochylone.*

praes 3 sg odrążą się (1). ◊ *1 pl* odrążamy się (1). ◊ *3 pl* odrążają się (3). ◊ *praet 3 sg m* odrążał się (1). *n* odrążało się (1). ◊ *3 pl m pers* odrążali się (2). ◊ **[imp 2 sg odrążaj się.]** ◊ *con 3 sg m* by się odrążał (1). ◊ *3 pl m pers* by się odrążali (1). ◊ *part praes act* odrążając się (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVII(XVIII) w. s.v. odrazić.

1. O świetle: odbijać się od gładkiej powierzchni [od czego] (2) : Tedy dnia iednego gdyż łzła krolewnáz kościoła w łzátách ze złotem kofztownie przypráwionych/ á słoneczny promień odrażáiąc fie od złotá vderzał iey ná oblicze [...] *HistRzym* 8; [á pomaga też k temu ciepłóść, promieni łłonecznych ktore się bárzo odrażáią od gornych bokow położytych przeciwko łłóńcu. *Cresc* 1571 135].

a. O wizerunku: odbijać się jak w lustrze (1) : Bowiem od rzeci vgładzoney y polorowaney wśzelka rzec widoma lepiej fie odraża. *GlabGad* B6.

2. Zrażać się, zniechęcać się, zaprzestawać uczestnictwa w czymś; abalienari, alienari, averti, inconciliare, inimicari, inimicum reddi Cn [od czego] (7) : táki dar od Páná Bogá miał: iłz fię nikt od iego kazánia nieodrażał/ ále więcey iefzcze łłuchác go prágnął. *SkarŻyw* 310; przetołz ták zły obyczay niech będzie oddalon: áby fię ludzie od pokuty y lekárłtwá/ dla włtydu nie odrażáli *SkarŻyw* 320; *SkarKaz* 608a.

[odrażać się od kogo: Prożby vtrapionego lekce nie považay/ Ani fie prze chudobę od niego odrażay. ProtJalm 4 (Linde s.v. odrazie).]

odrażać się czym (4): SkarŻyw 59; áby fię nikt trudnoścíą y ludzkim niepoięciem od wiáry tey świętey nie odrażał: niech ma táki pośilek y náuki. *SkarKaz* 276b, 519b; Lecz iż przez te czáły więcey ięzyczne pochlebłstwo ważyło/ á nizeli rzemiełłó Rycerłkie: tedy fię tym siłá ludzi odrażało od łłuzby Rzeczypołp: *VotSzl* C3.

a. [Unikać jakiegoś miejsca: K temu jeszcze, że te fundusze wybierają swe niedzieli nie w Chenczynach, ale w Kunelyowye i w Malogoszu et in villa Konyeczna, dla czego się kupcy odrażają od tej komory. LustrSand 287.]

3. Różnić się, postępować inaczej; dissidere Cn (3) :

odrażać się czym od czego (2): Odrażáją łłye też tym znákyem [*składem apostolskim*] od kofcyoła zbory kácyrzow *KromRozm III* D7, D7.

Zwrot: »daleko się odrażać« (1): ktorzy káżdą łłpráwę ku dołkonáłości/ á ono iey świat nie zna/ przywodząc/ w łłowiech tylko onę zołtáwiáią/ [...] á w łámym zás łłkutku dáleko fie odrażáią. *GostGospPon* 169.

Synonimy: 1. odbijać się; 3. oddzielać się, odłęczac się, odmieniać się, odstrzelać się, odstrzelawać się, odszczepiac się, roznić się.

Formacje współrdzenne cf PRZYRAZIĆ.

Cf ODRAŻAJĄCY SIĘ, [ODRAŻANIE], [ODRAŻANIE SIĘ]